

Verfproducten kunnen ontvlambare oplosmiddelen bevatten en sommige bevatten stoffen die de huid letsel kunnen berokkenen of schadelijk zijn voor de gezondheid indien ze worden ingeslikt of ingeademd. In verband hiermee is het noodzakelijk de nodige veiligheidsmaatregelen te treffen.

In het productveiligheidsinformatieblad zijn de voor het product geldende veiligheidsaanwijzingen volledig omschreven.

De essentiële gegevens hieruit zijn op het etiket van het artikel vermeld.

Alle veiligheidsaanwijzingen voldoen aan de richtlijnen die de E.E.G. heeft uitgegeven ter controle op de etikettering, opslag en het gebruik van giftige en/of gevaarlijke stoffen (zie blad 1436).

In de praktijk worden, naast de algemene voorzorgsmaatregelen, twee groepen van risico's onderscheiden, namelijk gevaren voor de gezondheid en brand- of explosiegevaren.

A. GEVAREN VOOR DE GEZONDHEID

1. Schadelijke dampen en stof
2. Producten met giftige bestanddelen
3. Stof, schuurstof en spuitstof

B. BRAND- OF EXPLOSIEGEVAREN

1. Brandgevaar tijdens opslag en transport
2. Ontploffingsgevaar tijdens het aanbrengen

Hoofdzaak is dat deze gevaren tot een aanvaardbaar peil moeten worden teruggebracht. Regelmatige controle, omtrent de genomen veiligheidsmaatregelen, is noodzakelijk.

Bijzonderheden over de onder A, B vermelde punten en de te nemen maatregelen worden onderstaand aangegeven.

Relatief schadeloze verf

- Was de handen zorgvuldig met zeep en warm water
- Direct verzorgen van verwondingen (ook kleine).
- Geen sigaret rollen of roken met vuile handen.
- Controleer zorgvuldig of er geen mogelijk brand- of explosiegevaar is
- Met verf besmeurd gereedschap niet in de mond nemen.
- Nagaan of de ventilatie voldoende is.

Zeer brandbare verf Vlampunt tot 23°C (DIN 53213)

De vlampunten van verfproducten en verdunningsmiddelen zijn in de kenmerkenbladen vermeld. Het vlampunt is de laagste temperatuur van een product waarbij er nog net zo veel damp ontstaat dat deze bij aanwezigheid van een ontstekingsbron in de lucht kan ontbranden.

Deze concentratie van damp noemt men de onderste explosiegrens (Engels: Lower Explosion Limit; afkorting LEL).

Ligt de werktemperatuur boven het vlampunt, dan ontstaat meer damp en komt men dus in het explosieve gebied. Het is dan noodzakelijk om verse lucht toe te voeren teneinde de concentratie van de damp terug te brengen tot ruim onder de onderste explosiegrens.

Mengsels van verdunning en lucht kunnen alleen exploderen wanneer de concentratie ligt tussen de onderste en bovenste explosiegrens. Deze grenzen verschillen van verdunning tot verdunning, maar de LEL is doorgaans ongeveer 50 gram per m³ lucht.
Dit is in bijzonderheden beschreven in blad 1431.

De minimum hoeveelheid aan te voeren ventilatielicht die nodig is om 10% LEL te bereiken, staat omschreven in het kenmerkenblad (als indicatie) en exact in het productveiligheidsinformatieblad.

Handschoenen vereist **Verf die de huid of spieren aantast**

Oplosmiddelen of andere bestanddelen kunnen de huid irriteren.
Handschoenen, bril en soms gezichtsmasker moeten dan gebruikt worden.
Het gebruik van oplosmiddelen om de huid te reinigen moeten steeds vermeden worden. Verhinder de aantasting van de huid door het gebruik van crèmes of veiligheidsbril. De verf op de huid kan verwijderd worden met huidreinigende producten en daarna afgewassen met water.

Masker aanbevolen **Inademing van stof en spuitnevel is schadelijk**

Stof, rook en spuitnevels dienen uit de in te ademen lucht te worden gefilterd met behulp van een gezichtsmasker met een filterpatroon.
Er zijn patronen beschikbaar die zowel stof als verdunning absorberen.
Deze zijn uitsluitend effectief zolang er geen duidelijke geur van verdunningsmiddel wordt bemerkt.
De filter is uitgeput en moet worden vervangen zodra de geur van verdunningsmiddel wordt ontdekt.
Het is van groot belang de juiste filter te gebruiken voor het werk dat wordt uitgevoerd.
Deze worden beschreven door de fabrikanten van de gezichtsmaskers en filters.

Verse luchtmasker vereist **Inademing van dampen en stof is schadelijk**

Schadelijke bestanddelen in verf komen doorgaans in het lichaam door het inademen van gassen, dampen, rook, stof of spuitnevel.

Een aanwijzing voor de gevarengrens is de Threshold Limit Value (TLV), in Nederland genoemd de Maximaal Aanvaarde Concentratie (MAC). Dit is de maximaal aanvaarde concentratie in de lucht op de werkplek waaraan werknemers, gedurende 8 uur per dag en niet meer dan 40 uur per week, mogen worden blootgesteld zonder dat dit de gezondheid nadelig beïnvloedt. Hoe lager het getal hoe schadelijker de stof. De concentraties worden aangegeven in parts per million (ppm), d.w.z. cm³ damp per m³ lucht, of voor vaste stof met mg per m³.

De minimum hoeveelheid ventilatielucht die nodig is om deze veilige grens te bereiken is in het kenmerkenblad (als indicatie) en in het productveiligheidsinformatieblad exact aangegeven. Deze hoeveelheid kan in sommige gevallen vele malen meer zijn dan nodig voor het bereiken van 10% LEL (toelichting LEL; zie hoofdstuk C) en bij sommige soorten werk kan het onmogelijk zijn om het volume verse lucht aan te voeren dat vereist wordt om de nodige hoeveelheid verf te kunnen verwerken in de betreffende ruimte.

Verf bevat erg gevaarlijke giftige stoffen en is gevaarlijk
Bedeck de huid zoveel mogelijk, draag handschoenen en bescherm de ogen.
Zorg voor goede ventilatie en draag een vers luchtmasker.
Doe de kleding en schoenen onmiddellijk uit nadat het werk beëindigd is.
Hou de vervuilde kleren apart en vernietig ze of was ze grondig.
Was steeds zorgvuldig de handen. Zorg ervoor dat spatten van verf verwijderd worden.